

4

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

«УХВАЛЕНО»:

Вченою радою Одеського
державного аграрного університету
Протокол № 6 від 23 лютого 2021 року

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор ОДАУ, професор

Михайло БРОШКОВ

Наказ від 24 лютого 2021 року № 70-заг.

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок проведення попередньої експертизи
дисертації на кафедрах Одеського державного аграрного університету
(нова редакція)

Одеса – 2021

1. Загальні положення

1.1. Положення «Про порядок проведення попередньої експертизи дисертації на кафедрах університету» розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567, Статуту та інших локальних нормативно-правових актів Одеського державного аграрного університету (далі – Університет).

1.2. Це Положення визначає порядок проведення попередньої експертизи дисертації на кафедрах університету.

2. Порядок організації проведення засідання кафедри (міжкафедрального семінару)

Всі дисертації, які виконані співробітниками, докторантами, аспірантами та здобувачами Одеського державного аграрного університету і представляються до захисту, повинні пройти попередню експертизу на кафедрах за відповідним профілем. Якщо робота виконана за двома спеціальностями (докторська дисертація), або тема дисертації відповідає науковому напрямку двох кафедр, або профілюючою є не та кафедра, на якій працює здобувач, то робота заслуховується на засіданні міжкафедрального семінару.

2.1. Для представлення дисертації на кафедрі (міжкафедральному семінарі) завідувач профілюючої кафедри призначає 2 рецензентів з числа співробітників кафедри (кафедр) – фахівців із наукового напрямку поданої роботи. Призначення кафедральних рецензентів не потребує документального засвідчення. У разі потреби до рецензування дисертаційної роботи можуть залучатися спеціалісти інших кафедр і наукових установ.

2.2. Кожний із рецензентів після ознайомлення з роботою готує письмовий відзив, у якому коротко аналізується зміст дисертації і даються аргументовані відповіді на наступні запитання: актуальність теми досліджень та її зв'язок з планами роботи кафедри, університету; особистий внесок автора в отриманні наукових результатів, представлених в роботі; ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій; ступінь новизни результатів дисертаційного дослідження; висновок про повноту опублікування основних положень дисертації; наукове та практичне значення отриманих результатів і рекомендації щодо їх використання; оцінка структури дисертації, мови та стилю викладення; відповідність дисертації спеціальності, за якою вона представляється до захисту; відповідність дисертації вимогам Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567;

наявність первинної документації і відповідність дисертації паспорту спеціальності. У відзиві рецензент наводить також критичні зауваження до дисертації та в обов'язковому порядку декларує свою думку стосовно того, рекомендувати чи не рекомендувати роботу для подання до захисту у спеціалізовану вчену раду. Письмові відзиви рецензентів мають бути представлені на кафедрі за 3 дні до засідання, на якому буде заслухана доповідь здобувача, та надані здобувачеві для ознайомлення.

2.3. Завідувач кафедри доручає одному з рецензентів підготувати проект висновку кафедри про дисертаційну роботу за формою наведеною в додатку.

2.4. За тиждень до засідання, на якому буде розглядатися дисертаційна робота, має бути оголошення про час і місце його проведення.

2.5. Якщо робота заслуховується на засіданні міжкафедрального семінару, то головуєчим на такому засіданні повинен бути завідувач кафедри, яка є профільною для даної дисертації. Якщо керівником дисертаційної роботи є завідувач кафедри, то головуєчим на засіданні повинен бути один з членів кафедри, або запрошений фахівець, як правило, доктор наук.

2.6. Засідання кафедри (міжкафедрального семінару), присвячені проведенню попередньої експертизи дисертації, вважаються правомірними, якщо на них присутні не менше двох третин наукових та науково-педагогічних працівників кафедри (кафедр), в тому числі не менше 5 фахівців з даної спеціальності з науковими ступенями (разом із запрошеними).

3. Порядок проведення засідання кафедри (міжкафедрального семінару)

3.1. На засіданні кафедри (міжкафедрального семінару) заслуховується доповідь здобувача та його відповіді на питання від учасників обговорення. З характеристикою наукової зрілості здобувача виступає його науковий керівник (консультант – для докторської дисертації). Після цього надається слово рецензентам. Здобувач повинен відповісти на всі без винятку зауваження рецензентів.

Приймати участь у дискусії мають право всі присутні на засіданні співробітники кафедри (кафедр) і запрошені на засідання фахівці з інших кафедр або установ. При обговоренні дисертаційної роботи присутність здобувача є обов'язковою і особливу увагу необхідно приділити особистому внеску автора дисертації в отриманні наукових і практичних результатів.

3.2. Підсумковий результат попередньої експертизи дисертації підводиться при обговоренні пунктів проекту висновку кафедри (міжкафедрального семінару).

3.3. Висновок кафедри (міжкафедрального семінару) про дисертацію повинен розкривати суть наступних питань: ступінь актуальності теми дисертації на момент захисту і на фоні загальної оцінки стану проблеми у вітчизняній та зарубіжній науці; зв'язок теми дисертації з напрямками науково-дослідних робіт кафедри або Університету (необхідно вказати наукові напрями, державні науково-технічні програми, теми госпдоговірних та держбюджетних робіт із зазначенням їх реєстраційного номера, в яких використані результати роботи); особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів (характеристика особистого внеску має бути максимально конкретизована); достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій підтверджується теоретичною розробкою (обґрунтуванням) базових положень, результатами апробації, відповідністю результатів моделювання (розрахунку) з експериментальними, їх зв'язком з існуючими результатами отриманими із застосуванням класичних методів (алгоритмів) для розрахунку (обробки, співпадінням з результатами інших авторів одержаних іншими методами, великою кількістю використаного статистичного матеріалу).

3.4. Якщо наукова обґрунтованість підлягає сумніву, то необхідно перерахувати причини, що викликають згадані сумніви, або акцентувати увагу на дискусійних питаннях:

- ступінь новизни всіх основних результатів дисертаційної роботи порівняно з відомими дослідженнями аналогічного характеру (акцентувати увагу на відмінностях одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни (вперше одержано, удосконалено, набуло подальшого розвитку));

- перелік основних друкованих праць, в яких викладені результати дисертаційного дослідження (формується за ступенем важливості опублікованих робіт, де, в першу чергу, вказуються фахові видання України); тут же необхідно конкретизувати у вигляді короткого опису особистий внесок автора в колективно опублікованих працях; дати висновок про повноту викладення основних положень та результатів роботи; апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозіумах, семінарах, тощо (навести їх перелік);

- наукове значення виконаного дослідження із зазначенням можливих наукових галузей та розділів програм навчальних курсів, де можуть бути застосовані отримані результати;

- практична цінність результатів дослідження із зазначенням конкретного підприємства або галузі народного господарства, де вони можуть бути застосовані (для докторських дисертацій обов'язковою є наявність рекомендацій про включення результатів роботи у навчальні курси з відповідних дисциплін за навчальним планом);

- оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення;

- відповідність дисертації спеціальності, за якою вона представлена до захисту.

3.5. Дисертація рекомендується для подання до захисту у спеціалізовану вчену раду, якщо в ході обговорення до неї не було зауважень, або зауваження не торкалися суті роботи і стосувалися тільки композиційних, стилістичних та інших суто технічних моментів, або зауваження були аргументовано відведені автором в процесі дискусії.

Кафедра (міжкафедральний семінар) може:

А) Рекомендувати дисертацію для подання до захисту.

Б) Рекомендувати дисертацію для подання до захисту з урахуванням композиційних, редакційно-стилістичних, технічних та граматичних поправок (в цьому випадку автор вносить необхідні виправлення в текст дисертації та інформує в робочому порядку про це рецензентів і головуючого на засіданні).

В) Не рекомендувати дисертацію для подання до захисту у зв'язку з необхідністю внесення змін принципового характеру (в цьому випадку автору надається певний термін для усунення відмічених недоліків, після чого дисертація повторно розглядається на засіданні кафедри (міжкафедрального семінару). Якщо, на думку рецензентів і співробітників кафедри (кафедр), здобувач успішно вирішив поставлене перед ним завдання, то кафедра (міжкафедральний семінар) приймає рішення про рекомендацію роботи для подання до захисту у спецраду. Відповідно оформляється протокол засідання кафедри (міжкафедрального семінару).

Г) Не рекомендувати дисертацію для подання до захисту (в цьому випадку у протоколі аргументовано висвітлюються причини, які не дозволяють позитивно оцінити представлену роботу). Негативний висновок не є перешкодою для подання роботи у спеціалізовану вчену раду, якщо здобувач особисто не знімає дисертацію з розгляду.

Висновок кафедри (міжкафедрального семінару) приймається відкритим голосуванням простою більшістю голосів всіх присутніх на засіданні наукових та науково-педагогічних працівників кафедри (кафедр).

3.6. Засідання кафедри (міжкафедрального семінару) оформляється протоколом, в якому вказуються: прізвища та ініціали всіх присутніх із

зазначенням наукового ступеня, вченого звання та посади (для запрошених – назву кафедри або установи, звідки був запрошений фахівець); кількість присутніх наукових та науково-педагогічних працівників; кількість спеціалістів за профілем дисертації, що розглядається; порядок денний (обговорення дисертаційної роботи); дані про здобувача (приналежність до аспірантури або докторантури, прізвище, ім'я, по батькові здобувача, тема дисертації, ступінь, на який претендує здобувач, шифр і назва спеціальності); дані про наукового керівника (наукового консультанта); ким і коли затверджена тема дисертації (обов'язково); список рецензентів від кафедри (кафедр); коротка інформація про доповідь здобувача; питання присутніх і відповіді здобувача на них; виступ наукового керівника; виступи рецензентів; відповіді здобувача на зауваження рецензентів; виступи присутніх; інформація про проект висновку і хід його обговорення; висновок кафедри (міжкафедрального семінару) про дисертацію; підсумок відкритого голосування по проекту висновку.

Для спеціалізованої вченої ради висновок кафедри (міжкафедрального семінару) оформляється у вигляді витягу з протоколу засідання кафедри (міжкафедрального семінару), який затверджується ректором.

У випадку відсутності протоколу засідання або неправильного його оформлення ректор має право не затвердити висновок.

3.7. Відповідальність за своєчасне і правильне оформлення протоколу і витягу з нього покладається на головуючого засідання кафедри (міжкафедрального семінару).

3.8. Витяг з протоколу оформляється в трьох примірниках і подається на погодження не пізніше місяця від дня проведення засідання кафедри (міжкафедрального семінару) проректору з наукової роботи та міжнародних зв'язків та затверджується ректором Університету.

3.9. Висновок підлягає затвердженню лише у разі дотримання усіх вимог наведених у положенні Про порядок проведення попередньої експертизи дисертації на кафедрах університету.

3.9. Термін чинності висновку – 1 рік з дня затвердження.

Погоджено:

Проректор з НР та МЗ

Юрисконсульт

Олексій ДАНЧУК

Клара МАРЧЕНКО

Додаток

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Одеського державного
аграрного університету, професор

_____ Михайло БРОШКОВ

«___» _____ 20__ р.

ВИСНОВОК

про наукову та практичну цінність дисертації _____ (аспіранта, здобувача, докторанта кафедри...) Одеського державного аграрного університету **ШБ** на тему: «_____», поданої на здобуття наукового ступеня _____ зі спеціальності _____

Витяг з протоколу № ___ засідання кафедри _____ (міжкафедрального семінару) факультету _____ Одеського державного аграрного університету від «___» _____ 20__ року.

На початку засідання шляхом відкритого голосування одноголосно обрано головуючого – _____.

Присутні:

Члени кафедри _____ Одеського державного аграрного університету. Присутні ___ з ___ членів кафедри:

Інші присутні на засіданні кафедри (міжкафедрального семінару) _____-факультету _____ співробітники Одеського державного аграрного університету:

Інші присутні на засіданні кафедри (міжкафедрального семінару) _____ факультету _____

Порядок денний: розгляд дисертації _____ на тему: «_____», поданої на здобуття наукового ступеня _____ зі спеціальності _____.

Дисертацію виконано на кафедрі _____ Одеського державного аграрного університету.

Тему дисертації затверджено Вченою радою Одеського державного аграрного університету (протокол № ___ від «__» _____ 20__ року).

Науковий консультант: _____.

Слухали: доповідь здобувача _____ про основні положення дисертації.

Поставлено _____ запитання, на які здобувач надав обґрунтовані відповіді та пояснення.

Виступили:

Науковий консультант – _____.

Рецензенти:

ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада.

Рецензія

В обговоренні результатів дисертації взяли участь:

Виступаючі _____ відмітили, _____ що _____

Постановили: заслухавши й обговоривши дисертацію _____ на тему: «_____», засідання кафедри _____ (міжкафедральний семінар) факультету _____ Одеського державного аграрного університету ухвалило такий висновок:

- 1. Актуальність теми дослідження.**
- 2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.**
- 3. Особистий внесок здобувача в одержанні наукових результатів.**
- 4. Ступінь використання у дисертації матеріалів і висновків кандидатської дисертації здобувача.**
- 5. Ступінь достовірності результатів проведених досліджень, висновків та рекомендацій, що викладені у дисертації.**
- 6. Наукова новизна одержаних результатів дослідження.**
- 7. Практичне значення одержаних результатів дослідження.**
- 8. Особистий внесок здобувача у розв'язанні наукової проблеми.**
- 9. Обізнаність здобувача з результатами наукових досліджень інших вчених за обраною тематикою.**
- 10. Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих наукових працях.**

- 11. Впровадження результатів наукового дослідження у практику.**
- 12. Апробація результатів дослідження.**
- 13. Висновок щодо проведення біоетичної експертизи дисертаційного дослідження.**
- 14. Характеристика здобувача, його шлях у науці, ступінь наукової зрілості.**

Ухвалили:

Рішення прийнято відкритим голосуванням:

Головуючий на засіданні

Завідувач кафедри _____

Секретар

Проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків

Офіс консулът
узгоджено viber

Пронумеровано, прошито та скріплено

печаткою 9 (дев'ять) сторінок.

Проректор з НР та МЗ

Олексій ДАНЧУК

Handwritten signature in green ink, appearing to be 'D' or 'S'.